

Bijlage 1. Evaluatie multidisciplinaire voorbereiding jaarwisseling 2024 – 2025

1. Voorbereiding jaarwisseling

1.1 Algemeen

Voorafgaand aan de jaarwisseling was het de verwachting dat deze vergelijkbaar zou zijn met de vorige jaarwisseling. Gezien de goede ervaringen tijdens voorgaande jaarwisselingen is wederom ingezet op een goed georganiseerde informatiepositie en zoals altijd een optimale paraatheid van de hulpdiensten.

In de voorbereiding op de jaarwisseling is rekening gehouden met enkele bijzondere omstandigheden. Net als vorig jaar werden in de veiligheidsregio op een aantal locaties vluchtelingen opgevangen. De vluchtelingen zijn door middel van risicocommunicatie op de hoogte gebracht van de Nederlandse tradities rondom de jaarwisseling en het afsteken van vuurwerk.

Verder woedt een oorlog in Israël en de Palestijnse gebieden. Dit kon en kan mogelijk ook leiden tot onrust of incidenten in VRHM. Gedurende de voorbereiding op de jaarwisseling was er geen aanleiding om vanuit deze specifieke invalshoek maatregelen te treffen ter voorbereiding op de jaarwisseling.

In december 2023 is een wetenschappelijk onderzoek uitgebracht over de risico's van brand in/ rond vuurwerkopslagen. Een van de conclusies was dat de risico's van brand bij vuurwerkopslagen worden onderschat en de procedures van de brandweer niet toereikend waren voor deze incidenten. Het voornaamste risico, de zogeheten massa-explosie, vraagt om een terughoudende aanpak bij branden in of rond deze vuurwerklocaties. Voor deze jaarwisseling en de periode daaraan voorafgaand zijn multidisciplinair aangepaste veiligheidsafstanden afgesproken bij brand in een vuurwerklocatie. Om ervoor te zorgen dat alle hulpdiensten hiermee bekend zijn, is bij de meldkamer voor deze locaties een zogenoemde Afspraak Op Locaties (AOL) ingeregeld. Meldkamercentralisten kunnen hiermee de veiligheidsafstanden meegeven aan de aanrijdende eenheden.

De jaarwisseling in de Veiligheidsregio Hollands Midden is voor de hulpdiensten druk verlopen. Het regionaal beeld is drukker dan vorig jaar. Ondanks de vele meldingen wisten de samenwerkende hulpdiensten de situatie goed onder controle te houden. Brandweer en politie spreken dan ook van een beheersbare nacht.

In de jaarwisselingsnacht heeft de meldkamer en hulpdiensten te maken gehad met een (landelijke) storing in het (bediensysteem eOCS van het communicatiesysteem C2000. Dit heeft geleid tot haperingen in de verbindingen tussen eenheden op straat en de meldkamer. De problemen met C2000 worden landelijk opgepakt.

Ook dit jaar heeft wederom geweld tegen voornamelijk politieagenten plaatsgevonden. In de Politie eenheid Den Haag zijn 11 politiecollega's gewond geraakt tijdens de jaarwisseling. Bij 7 van hen betreft het gehoorschade. Door het personeel van de brandweer, gemeente en personeel in de witte keten is geen aangifte gedaan voor agressie of geweld tegen hulpverleners in de jaarwisselingsnacht.

De voorbereiding op de jaarwisseling is net zoals vorige jaren opgedeeld in de fasen: *koud*, *lauw* en *warm*. Deze indeling bevalt goed.

1.2 Koude fase

In de aanloop naar de jaarwisseling is het multidisciplinair voorbereidingsoverleg (MVO) jaarwisseling (waarin alle kolommen, de meldkamer, informatiemanagement en crisiscommunicatie vertegenwoordigd zijn) drie keer samengekomen in de 'koude fase'. De projectleider vanuit de afdeling Crisisbeheersing zit het overleg voor en doet dit in ruggespraak met de dienstdoende Operationeel Leider (OL) van de jaarwisselingsnacht. Drie bijeenkomsten waren voldoende om de doelstellingen te behalen en deelproducten uit te werken.

De processen, zoals aangifte tegen hulpverleners, informatie-inwinning bij gemeenten, risicocommunicatie en nieuwsberichten volgens opdracht van het AB, zijn repeterende deelopdrachten die zonder problemen zijn herzien of uitgevoerd

1.3 Lauwe fase

Op 19 december 2024 vond de overdracht plaats van het voorbereidend overleg naar het dienstdoende ROT (Algemeen Commandanten), de dienstdoende CaCo en Informatiemanagers CoPI. Tijdens het overdrachtsmoment zijn de (ROT-) functionarissen eenduidig geïnformeerd over de planvorming en afspraken m.b.t. de jaarwisseling. De warme overdacht is door alle betrokkenen als positief ervaren. Een korte kennismaking en het delen van het beeld heeft voor alle betrokkenen meerwaarde.

Het ROT is in de lauwe fase op dinsdag 31 december nogmaals digitaal bij elkaar gekomen. In een klein half uur is het actuele beeld t.a.v. de jaarwisseling gedeeld en is op basis daarvan de conclusie getrokken dat geen aanpassingen nodig waren voor het gezamenlijk optreden.

1.4 Warme fase

Oudejaarsavond om 22:00 startte de 'warme fase'. Er was geen aanleiding voor het ROT om preventief op de Rooseveltstraat samen te komen. In de jaarwisselingsnacht is er ook geen aanleiding geweest tot opschaling om het ROT formeel in positie te brengen.

1.5 Aanbevelingen met betrekking tot het algehele werkproces

We hebben geconstateerd dat het algehele werkproces van de voorbereiding op de jaarwisseling staat en ook goed werkt. De werkwijze kan ook voor de jaarwisseling 2025-2026 worden toegepast.

2. Bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot specifieke deelproducten en -processen

2.1 Beleidsuitgangspunten

In artikel 4 van de beleidsuitgangspunten is opgenomen dat de burgemeester op voorhand toestemming geeft voor aanwezigheid en / of de inzet van de Mobiele Eenheid (ME) van de politie in zijn of haar gemeente. Deze afspraak was niet conform de verwachting van enkele burgemeesters. Dit kwam ook vorig jaar uit de evaluatie. De beleidsuitgangspunten zijn op dit punt aangepast (behandeld in het AB 12 september 2024).

2.2 Draaiboek

Het draaiboek is in samenwerking met de werkgroep MVO geactualiseerd. De voorzitter van de werkgroep heeft hierover afstemming met de veiligheidsregio Haaglanden (VRH) onderhouden om

gelijkwaardige processen voor met name politie en meldkamer te waarborgen. Voor de politie-eenheid en de meldkamer blijft eenduidigheid van belang. Dit blijft het uitgangspunt in de samenwerking tussen de twee veiligheidsregio's. De projectleider van de projectgroep draagt hierin in de koude fase verantwoordelijkheid voor.

2.3 Informatiekaart

Dit jaar is wederom het invulformulier gebruikt om relevante operationele informatie bij de gemeenten op te halen. Dit invulformulier heeft goed gewerkt en gaf voldoende relevante informatie waarmee de hulpdiensten zich op de nacht heeft kunnen voorbereiden.

De aangeleverde informatie is aangevuld met informatie vanuit de politie en verwerkt in een informatiekaart ten behoeve van een multidisciplinair overzicht. Vanuit afdeling Bevolkingszorg en Gemeentelijke Crisisbeheersing (BGC) is gecoördineerd dat informatie uit de gemeenten is opgehaald.

Op twee details kunnen de producten verder worden verbeterd. Op de informatiekaart staan telefoonnummers en contactpersonen van gemeenten en andere organisaties. Voor volgend jaar wordt bekeken hoe daar zo vertrouwelijk mee kan worden omgegaan. En in het invulformulier richting gemeenten wordt onderscheid gemaakt tussen aandacht- en risicolocaties. Dit levert een diversiteit aan interpretaties op. Het verschil tussen aandachts- en risicolocaties en wat dit betekent voor de operationele voorbereiding wordt voor volgend jaar herijkt.

Verder is na de aanbeveling van vorig jaar bekeken in hoeverre nog meer uit de digitale kaartlaag gehaald kan worden door deze kaartlaag te verrijken met nog meer jaarwisseling specifieke informatie. Dit jaar zijn naast de risicolocaties ook de vuurwerklocaties opgenomen. De aanbeveling is om voor volgend jaar verder te onderzoeken in hoeverre de kaartlaag jaarwisseling nog verder verrijkt kan worden (bijvoorbeeld door het toevoegen van de evenementen) om de operationele diensten nog beter en sneller van relevante informatie te voorzien.

2.4 Informatiemanagement en -voorziening

Speerpunt in de voorbereiding op de jaarwisseling, is zoals elk jaar, de informatiepositie van het ROT en de informatie-uitwisseling tussen betrokken diensten geweest.

In de lauwe fase waren op verschillende momenten diverse updates in de planvorming nodig. Het was niet duidelijk wie verantwoordelijk was voor het bijwerken van het tabblad jaarwisseling in het Multi Actueel Beeld (MAB) in LCMS. De aanbeveling voor volgend jaar is om een aparte activiteit jaarwisseling aan te maken die door de IM ROT beheerd wordt. Het bijkomende voordeel hiervan is dat de hulpdiensten de ruimte hebben om hun multidisciplinair relevante informatie ook te delen via hun eigen tabblad in de aparte activiteit in LCMS.

De dienstdoende OL, IM ROT en communicatieadviseur zijn naar de Yp gegaan om aan te sluiten bij dan wel snel contact te kunnen hebben met het SGBO van de politie en de ROT-collega's van de Veiligheidsregio Haaglanden. Op deze manier was ook tijdens de nacht de informatiedeling tussen VRHM, VRH en SGBO optimaal. Via een operationele appgroep stond het ROT in de nacht met elkaar in contact.

Vorig jaar is de aanbeveling gedaan om een taakkaart te ontwikkelen voor de IM ROT specifiek voor de jaarwisseling. De taken van de IM ROT zijn tijdens de jaarwisseling anders dan bij reguliere incidenten. En omdat elk jaar een andere IM ROT dienst heeft, is het goed om die rol goed vast te

leggen en te borgen. Dit jaar is voor het eerste gewerkt met de taakkaart IM ROT. Dat is goed bevallen. Wel is het waarschijnlijk nodig om de taakkaart voor de volgende jaarwisseling te herzien, omdat dan ook het Veiligheid Informatie Knooppunt (VIK) actief is. Dat kan tot aanpassingen leiden in de taken van de IM ROT.

2.5 Proces aangifte geweld tegen hulpverleners

Tijdens de nieuwjaarsnacht is geen aangifte gedaan door personeel van brandweer, gemeenten en personeel in de witte keten.

Wel was bij een aantal incidenten sprake van een grimmige of gespannen sfeer die door de hulpdiensten als onprettig is ervaren. Dit heeft niet geleid tot aangifte maar vanuit de brandweer en RAV is wel de behoefte ontstaan om hier 'iets' mee te doen, zodat het probleem en de context van geweld tegen hulpverleners beter in kaart kan worden gebracht. De aanbeveling is om voor volgend jaar te gaan werken met een registratie van dergelijke situaties. De bijvangst hiervan is dat deze registraties, gekoppeld aan locaties, kunnen helpen met de inschatting van risico's voor volgende jaarwisselingen.

2.6 Opschaling

Gedurende de nacht heeft één incident geleid tot een GRIP 1 opschaling. Dit incident is conform regulier proces afgehandeld en wordt ook conform regulier proces apart geëvalueerd.

2.7 Proces nieuwsbericht jaarwisseling

In de aanloop naar de jaarwisseling is het proces rondom het nieuwsbericht over de jaarwisseling goed voorbereid. Dit nieuwsbericht wordt conform opdracht van het AB om 07:00 gepubliceerd op de website van de VRHM. Om 05:00 leveren de AC's van politie, brandweer en geneeskundig cijfers en beeld aan de communicatiefunctionaris van de VRHM. Deze functionaris verwerkt dit materiaal in een persbericht en plaats deze op de website van de VRHM.

Voor zowel de brandweer als de witte keten geven de cijfers tussen 22:00 en 05:00 geen realistisch en compleet beeld. Voor de witte keten geldt dat de impact van de nacht ook zichtbaar wordt in de cijfers na 05:00 uur. Voor de brandweer is het ook voor 22:00 op Oudjaarsavond al erg druk. In de projectgroep is geconstateerd dat het verlengen van het tijdspad waarover gerapporteerd wordt, zowel voor- als nadelen heeft. De aanbeveling is dat elke kolom het tijdspad waarover gerapporteerd wordt, heroverweegt. Voordat de voorbereidingen voor de jaarwisseling 2025-2026 beginnen, moet de Veiligheidsdirectie een besluit nemen over een eventuele aanpassing van het tijdspad.

Op basis van het draaiboek "nieuwsbericht jaarwisseling" hebben alle diensten tijdig hun cijfers en beeld kunnen aanleveren. In samenwerking met de OL is op de Yp een persbericht opgemaakt voorzien van de actuele cijfers en specifieke duiding. Om 7:00 is dit bericht verzonden en voor de media gepubliceerd op vrhm.nl en op sociale media.

3. Conclusie en Aanbevelingen

De jaarwisseling 2024-2025 in de Veiligheidsregio Hollands Midden verliep over het algemeen beheersbaar, ondanks de drukte en enkele incidenten. De multidisciplinaire samenwerking en de voorbereidingen hebben bijgedragen aan een gecontroleerde nacht. Ook is geconstateerd dat het werkproces van de voorbereiding op de jaarwisseling staat en goed werkt.

Voor de volgende jaarwisseling zijn er enkele aanbevelingen gedaan om de processen verder te verbeteren. Dit omvat onder andere het heroverwegen van het tijdspad voor rapportage t.b.v. het nieuwsbericht, het aanmaken voor een aparte activiteit jaarwisseling in LCMS en het verder verrijken van de digitale kaartlaag t.b.v. de jaarwisseling. Daarnaast wordt aanbevolen om situaties van agressie en geweld tegen hulpverleners (waar geen aangifte wordt gedaan) te gaan registreren om het probleem en context van het geweld tegen hulpverleners beter in kaart te brengen en de risico's in de toekomst beter in te schatten.

Met deze aanbevelingen streven we naar een nog veiliger en beter georganiseerde jaarwisseling in de toekomst.